

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura română

Testul 12

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Actul I, Scena II

Au intrat în același timp. Stăvăroaia din camera ei, atrasă de țipetele servitoarei, iar Ion de la ei, cu galoșii într-o mână și o cârpă de praf în cealaltă. Când o vede pe gazdă, el are un gest de panică și rămâne în prag, fâstâcit.

STĂVĂROAIA (în atitudine și cu voce de stăpână): Cum, iar scandal la mine în casă?

FROSA (lacrimogen): Păi cum să nu... săraca de mine, dacă... tocmai pe covor!...

ION (intervine repede, cu panica rămasă încă în privire): Frumusețea, cu surdina la limbă, soro, să restabilim faptele cu tot calmul necesar și... (Vinovat, către gazdă): Am... galoșii... am intrat cu galoșii murdari...

FROSA: Toată lapovița, pe covor...

STĂVĂROAIA: ...Pe covorul cumpărat de răposatul maior Stavăr, acum zece ani, în luna lui april, când a fost în misiune la Constantinopol! Dar bine, dumneata mi-ai profanat una dintre cele mai scumpe amintiri! (Răstît, servitoarei.): Nu sta, Froso, că mă superi! Du galoșii „dânsului” afară și pune mâna pe cârpă.

FROSA (bombănind, ia galoșii din mâna lui Ion și-i duce în antreu; în urmă, cu o cârpă adusă din bucătărie, începe să frece pe jos, după ce a dat la o parte scaunul pe care a stat Ion).

ION (cârpa cu care intenționa să curețe covorul i-a rămas în mână și nu știe ce să facă, unde s-o pună. În cele din urmă, o ascunde în buzunar): Azi, pe unde am fost, ce-am făcut, numai ponoase... și pagubă... și certuri... (Trist, pe un scaun.) Sunt tare supărat, madam Stavăr! De nu mi-ar fi rușine că sunt om în vârstă, aș plânge ca un copil.

STĂVĂROAIA: Un copil bun de tras de perciuni și un om anapoda.

ION (a tresărit, încearcă inutil să surdă): Da, sigur... Tot așa a strigat și Froso adineauri: că sunt un om anapoda...

STĂVĂROAIA (categorică, ofensată): Te rog să nu mă compari pe mine cu Froso, că nu-s dispusă – mai ales acum – să suport moșcia cuiva.

ION (a rămas cu ochii mari la ea): Eu, să te compar cu...? Pot să jur, doamnă, că nici prin gând...

STĂVĂROAIA (enervată că Ion n-a înțeles sau poate se face că nu înțelege ceea ce i se pare ei foarte clar și hotărâtă să termine repede cu el): Să lăsăm jurământul că e monedă fără valoare. Te-am făcut ori nu, adineauri, om anapoda?

ION: M-ai făcut, cucoană, și eu nu m-am supărat.

STĂVĂROAIA: Mi-ai răspuns ori nu că tot așa ți-a zis și Froso, mai înainte?

ION (sincer): Păi... dacă așa a fost...

STĂVĂROAIA (scoasă din fire): Ești extraordinar!

FROSA (bombănind, în timp ce curăță covorul): Aia e! Cu galoșii murdari, pe scumpele de covor, lua-i-ar... (Iese să-și schimbe cârpa udă, prin camera stăpânei.)

SCENA III

ION, STĂVĂROAIA

STĂVĂROAIA (cu replica aproape în continuare): Ești pur și simplu extraordinar! Te ascunzi, ca un ipocrit, sub masca unui copil nevinovat, în toată suava lui imbecilitate și-i arunci omului în față cele mai mari obrăznicii! Asta, să fim înțeleși, ți-o spun fără supărare.

ION (ascunde surâs amar): Bine, cel puțin, că mi-a rămas și mie o mângâiere. (Sincer dornic să fie înțeles în adevăr.) Vezi, madam Stavăr, asta mi-a fost spaima și grija de fiecare clipă: să nu-i supăr pe oameni, să nu las, pe unde trec, o umbră strâmbă! M-am lăsat umilit, uneori; am tăcut, când nu m-ar fi putut nimeni opri să mă supăr; am dat ultimul gologan ca să scap un om, oricare, dintr-un necaz sau să-l salvez pe un amic dintr-o mare încurcătură. Nu o dată, am încercat să găsesc, în fapte mai prețioase de mine, o tresărire de conștiință, o fărâma de suflet cinstit. Care mi-a fost folosul și unde am ajuns? [...] Asta n-ar fi nimic, că ai spus adineauri: fără supărare! Sunt însă momente când se umple paharul și nu mai poți să rabzi, așa cum sunt zile blestemate când te urmărește o pacoste la fiecare pas. Nu, cucoană, nu sunt nici ipocrit și nici imbecil. Sunt trist numai, că am avut numai pagube azi și amărăciuni și m-au pândit pacostele la fiecare pas: am luat galoșii, ca să se strice la comandă frumusețea de vreme, era să mă calce tramvaiul pe bulevardul Ferdinand, aici am murdărit covorul și am spart o minune de plăci, iar la birou, colac peste pupăză, m-am supărat pe Valter, fără să i-o spun și am primit un avertisment în scris [...], pentru neglijență...

G. M. Zamfirescu, *Idolul și Ion Anapoda*

Textul 2

Lipsa de bani făcu totuși ca viața „Însemnărilor Literare” să fie de scurtă durată. În mod ironic, de altundeva apărură totuși niște bani, așa că Ibrăileanu și Topîrceanu repuseră pe picioare „Viața românească”. Înzestrată cu nume vechi (Didi, Demostene Botez) și noi (Ionel Teodoreanu), redacția redeveni micuța gașcă de dinaintea război. Iar Topîrceanu... [...]

— Ce-i cu tine, domnule? Îl întrebă Sadoveanu într-o zi.

Stăteau amândoi în redacție și jucau șah.

— Ce să fie, zise Topîrceanu.

— Ești ba vesel, ba trist. Dar mai curând trist, remarcă Sadoveanu. Uneori, când ieșim în vreo excursie sau facem popas pe la vreo mănăstire, ești vioi și glumeț. Alteori te închizi așa în tine și nu zici nimic. Și mai ai și animalele acelea ciudate.

Într-adevăr, în locuințele lui Topîrceanu trăiau adeseori diverse vietăți neașteptate: ba un pui de lup găsit pe cine știe unde, ba o stăncuță sau un papagal cumpărate cu puținii săi bani de la vreun negustor, ba o vulpe pripășită, ba un sticlete care intrase pe geam și nu mai plecase niciodată.

— Pare-mi-se, spuse Sadoveanu, că ai mai mult drag de ele decât de noi, oamenii.

— Ți se pare, spuse Topîrceanu. Matale mi-ești drag.

— Bine, dar ceilalți? Întrebă Sadoveanu.

— Și ceilalți, spuse Topîrceanu. Doar că... mi-e viața cam încurcată uneori.

— Dacă e vorba despre bani, să știi că pot să te ajut, se offeri Sadoveanu.

— Dacă ar fi vorba despre bani, n-aș zice că mi-e viața încurcată, spuse cam amar Topîrceanu.

Tăcu și se uită la tabla de șah. Ar fi putut să mute un cal, ar fi putut să mute un nebun, dar de fapt numai la șah nu-i stătea mintea. [...]

— Și atunci ce te deranjează? Ce-ți lipsește? Ce te roade? mai că se enervă Sadoveanu. Mi se pare că le ai pe toate: talent cu carul, lumea te citește cu drag, ai unde să scrii, gazetele se bat între ele ca să te publice...

— Nu știi nici eu, coane Mihai, zise Topîrceanu gânditor.

— Te-a oboșit războiul? Încercă Sadoveanu să ghicească. N-ai apucat încă să-ți revii? Poate că ai nevoie de odihnă!

— Nu odihna îmi lipsește mie, spuse Topîrceanu. Cine știe, probabil că e doar o pasă proastă trecătoare, și la anul pe vremea asta n-o să și-o mai amintească niciunul dintre noi doi.

— Așa să fie, zise Sadoveanu și renunță la discuție.

Dar de șah nu mai avea acum nici el chef. [...]

Când nu cioplea bumeranguri, desfăcea mecanisme în părțile componente.

Iar când nu desfăcea mecanisme în părțile componente, scria poezii.

Iar la asta se pricepea destul de bine.

Alex Tocilescu, *Povestea lui George Topîrceanu*

A.

1. Notează două emoții ale personajului Ion din textul 1.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Stăvăroaia se supără din cauza

- a) cârpei de praf.
- b) covorului murdărit.
- c) maiorului Stavăr.
- d) scaunului din hol.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.
Cel care are acasă tot felul de animale neobișnuite este
- Demostene Botez.
 - George Topîrceanu.
 - Ionel Teodoreanu.
 - Mihail Sadoveanu.

Răspunsul corect: .

2 puncte

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.
În *Idolul și Ion Anapoda* de G. M. Zamfirescu se evidențiază
- bucuria de a avea sprijinul unor prieteni vechi.
 - preocuparea exagerată pentru ștersul prafului.
 - plăcerea de a sta de vorbă cu oamenii înțelepți.
 - tristețea de a nu fi înțeles și acceptat de semeni.

Răspunsul corect: .

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Enunțul	Corect	Incorect
Când Ion ajunge acasă, Stăvăroaia îl întâmpină cu bucurie.		
Stăvăroaia îi cere lui Ion să nu o compare cu Frosa.		
Valter crede că Ion este un om anapoda.		
Topîrceanu spune că nu este supărat din pricina banilor.		
Topîrceanu și Sadoveanu joacă șah în redacția revistei „Viața românească”.		
Topîrceanu este un scriitor publicat de revistele vremii.		

6. Menționează, în câte un enunț, tiparul textual identificat în fiecare dintre fragmentele de mai jos. **6 puncte**

- a) „STĂVĂROAIE: Mi-ai răspuns ori nu că tot așa ți-a zis și Frosa, mai înainte?
ION (*sincer*): Păi... dacă așa a fost...”

- b) „— Nu știu nici eu, coane Mihai, zise Topîrceanu gânditor.
— Te-a oboșit războiul? Încercă Sadoveanu să ghicească. N-ai apucat încă să-ți revii?
Poate că ai nevoie de odihnă!”

7. Prezintă, în cel puțin 30 de cuvinte, o legătură care se poate stabili, la nivelul conținutului, între cele două texte. **6 puncte**

8. Crezi că poți rezolva o problemă printr-o discuție sinceră? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 90 de cuvinte, valorificând unul dintre cele două texte. **6 puncte**

9. Asociază fragmentul extras din *Idolul și Ion Anapoda* de G. M. Zamfirescu cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o asemănare și o deosebire între ele. **6 puncte**

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Conțin hiat toate cuvintele din seria:

- a) „discuție”, „războiul”.
- b) „nevoie”, „vreo”.
- c) „redacția”, „scaunul”.
- d) „tramvaiul”, „conștiință”.

Răspunsul corect: .

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Seria care conține doar cuvinte derivate este:

- a) „desfăcea”, „gânditor”.
- b) „lipsește”, „discuție”.
- c) „micuța”, „gazetele”.
- d) „nevinovat”, „adeseori”.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Alcătuieste câte un enunț cu alte două sensuri ale verbului „a opri” din enunțul: „când nu m-ar fi putut nimeni opri să mă supăr”. **4 puncte**

4. Selectează, din fragmentul următor, trei tipuri de pronume, precizând felul acestora:

„— Ți se pare, spuse Topîrceanu. Matala mi-ești drag.
— Bine, dar ceilalți? Întrebă Sadoveanu.”

6 puncte

5. Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul lor: „Nu o dată, am încercat să găsesc, în fapte mai prejos de mine, o tresărire de conștiință, o fărâma de suflet cinstit.” **6 puncte**

6. Alcătuieste o propoziție negativă, în care substantivul „șah” să fie în cazul acuzativ (a) și o propoziție afirmativă, în care substantivul „poezie” să fie în cazul dativ (b). **6 puncte**

(a)

(b)

7. Enunțurile următoare reprezintă mesajul unui copil către prietenul său. Rescrie-le, corectând greșelile de orice natură. **6 puncte**

Simpt că am învins azi pe toată lumea, dat fiind că, întradevăr, am fost ce-l mai bun la al doi-lea joc. Probabil că va dispărea acest sentiment în maxim trei zile, dar azi sunt fericit.

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Redactează o pagină de jurnal, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să relatezi o întâmplare în urma căreia te-ai împăcat cu Ion, prietenul tău, /cu Ioana, prietena ta, incluzând și o secvență argumentativă, și una descriptivă.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

A large rectangular area with rounded corners, outlined in blue, containing 25 horizontal black lines for writing.